ל) [עירובין טו. וש"נ], ב) [חולין קלד:], ג) גיטין

טו: ד) ומט"ש פ"ה מ"טו.

ס) [דה"ב כא], ו) [שייך

א [מיי׳ פי״א מהל׳ מעשר שני הלי יאן:

צב ב מיי׳ פ״ד מהלכות צב ב מיי׳ פיד מהכומת וכייה ומתנה הלי ח ופייז מהלי גזילה ואבידה הלי יא סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סי' רמג טוש"ע רומי רסח סעיף ד: צג גד מייי פי״ז מהלי גזילה ואבידה הל' יא סמג עשין עד טוש"ע ח"מ

סי׳ רסח סעיף ד: ה מיי׳ פ״ה מהלכות גירושין הל׳ ב ועיין במ"מ סמג עשין נ טוש"ע ברו נו סנוג עסין יו טום ע אה"ע סי' קלט סעיף א ב: צה ו מיי' שם פ"א הלכה ב סמג שם טוש"ע ע סי' קיט סעיף בהג"ה וסעיף ו:

רבינו חננאל

אמר רבן גמליאל עישור אחד שאני עתיד למוד נתון ליהושע (בן לוי) ל) ומקומו מושכר לו . וה מעשר ראשון. ועישור אחר שאוי טחיד למוד זה מעשר עני נתון לעקיבא בן יוסף שהוא פרנס והוא יד לעניים ומקומו מושכר לו כדי שיוכה בו לעניים לו כדי שיוכה בו לעניים ונתקבלו שכר זה מזה וכי ר' יהושע ור"ע בצד שדהו של ר״ג היו עומדין. ופרקי׳ ר״ג מטלטלי אגב מקרקעי אקני להו ומכיון שקיבל ר"ג כסף שכירות הקרקע זכו הם בקרקע ובכל מה שבתוכו דקי"ל יובכל מה שבונוכו וקרל כשם שהקרקע נקנית בכסף ובשטר ובחזקה . כד שכירות הקרקע נקנית כן שכיוות הקוקע נקרות בכסף ובשטר ובחזקה. ואמרי׳ אמאי לא אקני להו ר"ג האי מעשר אגב סודר. ואמרי׳ משום דעיקר המעשר ללוי הוא וכי מן השמים הקנוהו לו ואין לבעלים בו אלא טובת הנאה שהוא רשאי לתתו לאיזה לוי שירצה. וקי"ל דטובת הנאה אינה נקנית בחליפין ³) דחליפין דרך מקח וממכר הוא כלומר . מקבל הסודר ומקנה לו חפץ אחד ומתנות כהונה כיוז דבהדיא כתיבא בהו נתינה הקנאה אגב קרקע נתינה אלימתא היא. רב פפא פירק פירוק אחר פנא פיוק פיווק אוו דעת אחרת מקנה אותם שאני. כלומר אם אדם

א) נראה דנ"ל שהיה לוי. ב) נראה דחסר כאן ונ״ל ה״נ אינה ממון לקנות ע״ג קרקע ולא היא חליפין דרך וכו׳ נתינה אינו יכול להקנות בחליפין אבל הקנאה אגב . קרקע וכו'.

מקנה לחבירו כלום דבר מקנה לחבירו כלום דבו והדבר ההוא נתון בתוך שדה מקבל המתנה קנאו

. ואע"ג דאינו עומד בצד

שדהו. ומקשי׳ עליה והרי גט דדעת אחרת מקנה

אותה וקי"ל והוא שעומדת

ולתנם לבעלים וזה המעשה דר"ג תנן במסכת מעשר שני (פ"ה ו**מקומו מושכר לו.** וקבל ממנו שם שכר המקום דהכי קתני מ״ו) גבי ביעור דתגן התם ערב הפסח של רביעית ושל שביעית סיפאיי נתקבלו זה מזה שכר. וכל כך למה כדי לקנות מעשר שתהא היה הביעור נותן תרומה ותרומת מעשר לכהן כו' מי שהיו פירותיו רחוק ממנו לריך לקרות להם שם פירוש שם הבעלים

שיקנה אותם ללוי ולכהן ומעשה נמי בר"ג וזקנים כו' וא"ת ואמאי לא נתו תרומה גדולה כדתנן בהך דמע"ש נותן תרומה ותרומת מעשר לכהן שהרי ר"א בן עזריה היה עמו כדקתני סיפא עמד רבי יהושע ואמר תרומת מעשר שבו נתון לר"ה בן עזריה וי"ל דתרומה גדולה טרם שנסע הפרישה ונתנה לפי שקלה היתה להפריש דחטה אחת פוטרת את הכרי וניטלת באומד ועוד שהתבואה היתה כבר ממורחת בביתו של ר"ג כדמוכח בירושלמי ותרומה גדולה מפרישה בשדה מיד אחר המרוח כדאמרינן בירושלמי דמעשר שני מצא פירות בשדה מפוזרין מותרין משום גזל וחייבין במעשר ופטורין מתרומה דח"ח לגורן שתיעקר חח"כ נתרמה מרומה ממנה:

יבתון ליהושע. וא״ת והא קנסינהו עזרא וי״ל דס״ל כר״ע דאמר דקודם קנם דוקא ללוי ואחר קנסא לכהן וללוי כדחמר פ"ב דכתובות (דף כו. ושם ד"ה אין) לו ואם תאמר ר׳ יוחנן בן גודגדה שחמר לר׳ יהושע חזור בך שחתה תן המשוררים וחני מן המשוערין (ערכין דף יא:) משמע שהיו שניהם לוים ובשלהי החליל (סוכה דף נו:) אמרינן מגיפי דלתות שבמקדש היו נוטלין שכרן מלחם הפנים ולחם הפנים אינו מותר אלא לכהנים וי"ל בג' מקומות היו הכהנים שומרים בבהמ"ק כדאמרי' בריש מס' תמיד ואותן מגיפי דלתות היו נוטלין שכרן מלחם הפנים:

מקומו מושבר לו. נסיפה קתני שקבלו שכר זה מזה וא"ת

אמאי קבלו שכר היה לו להשאיל להם או להשכיר בחליפין וי"ל דשאלה ושכירות אינה נקנית נחליפיות : ובי בצד שדהו של ר"ג היו עומדין. וא"ת והלא התבואה היתה בביתו של ר"ג כדמוכח בירושלמי פרק ג' דמעשרות וביתו של רבן גמליאל היה משתמר ויש לומר דלגבי זקנים לא היה משתמר שלא היה הפסק בין מבואחו לתבואחן ואם תחמר שלהי השוחל (לקמן דף קב.) גבי הובל של בעל הביח מוקי לה בגמרא בתורי דאתו מעלמא ובחלר דמשכיר וכרבי יוסי בר חנינא והשתא והלא השוכר משתמש בחצר ואם כן הזבל משתמר לדעת השוכר בחצר ואיך יזכה המשכיר בזבל תורי דאתו מעלמא ויש לומר שגם משכיר ביתו פתוח לחותו חלר ומקרי עומד בלד

בדהו [וע"ע תוספות גיטין עט: ד"ה פנימית]:

ומקומו מושכר לו ועישור אחר שאני עתיד למוד נתון לעקיבא בן יוסף כדי שיזכה בו לעניים ומקומו מושכר לו וכי רבי יהושע ורבי עקיבא בצד שדהו של רבן גמליאל היו עומדין אמר ליה ידמי האי מרבנן כדלא גמרי אינשי שמעתא כי אתא לסורא אמר להו הכי אמר עולא והכי אותביתיה אמר ליה ההוא מרבנן רבן גמליאל מטלטלי אגב מקרקעי הקנה להם רבי זירא קבלה רבי אבא לא קבלה אמר רבא שפיר עביד דלא קבלה וכי לא היה להם סודר לקנות ממנו בחליפין אלא מוכת הנאה אינה ממון לקנות ממנו בחליפין הכא נמי מובת הנאה אינה ממון לקנות על גבי קרקע ולא היא מימתנות כהונה נתינה כתיבא בהו חליפין דרך מקח וממכר הוא מטלטלין אגב מקרקע נתינה אלימתא היא רב פפא אמר "דעת אחרת מקנה אותן שאני ומנא תימרא דתנן ראה אותן רצין אחר המציאה כו' ואמר רבי ירמיה אמר רבי יוחנן יוהוא שרץ אחריהן ומגיען ובעי רבי ירמיה במתנה היאך קבלה מיניה רבי אבא בר כהנא יאע"פ שרץ אחריהן ואין מגיען מאי מעמא לאו משום דדעת אחרת מקנה אותן שאני אמר ליה רב שימי לרב פפא הרי גם דדעת אחרת מקנה אותה יואמר עולא יוהוא שעומדת בצד ביתה או בצד חצרה

מעשר עני היתה: כי אסא. רבי אבא לסורא אמר להו כו': מטלטלי אגב מקרקעי הקנה להם. ולאו משום דתקני להם מקומם בתורת חצר שאפילו הקנה להן חצר אחרת שאינן בתוכה קנוי נמי כדתנן (קדושין דף כו.) נכסים שאין להן אחריות נקנין עם נכסים שיש להן אחריות בכסף משנתן הכסף בשביל הקרקע והמטלטלין או אפילו קרקע במכר ומטלטלין במתנה נקנין המטלטלין בקנין הקרקע בלא משיכה כדילפינן בקדושין (שם) מויתן להם אביהם מתנות רבות לכסף ולוהב עם ערים (מ) בלורות אשר ביהודהף: קבלה. להאי תירולא: וכי לא היה להן סודר כו'. למה לו לקבל מהן מעות: אלא. סודר מאי טעמא לא דטובת הנאה שהיתה לו לרבן גמליאל במעשרות הללו: אינה השובה ממון. דתהא נקנית בחליפין. דליכא למימר כי קנה ליה ר"ג להאי סודר אקנייה חליפין דידיה בכל מקום שהן דכיון דאין לו בהן אלא טובת הנאה שבידו לתתו לכל מי שירצה אין זו חשובה ממון לחול על זו קנין חליפין: הכח נמי. גבי קנין קרקע: אינה ממון לקנום על גבי קרקע. בקנין שהקרקע נקנה בו אלא אפהורי בעלמא אפקר גבייהו וכי אוגר להו מקום קנתה לו חלרו בתורת חלר שאני גם "דאיתיה בעל כרחה מתקיף לה רב כשאר הפקר: ולא היא. מהאי דכי ששת בריה דרב אידי ולאו קל וחומר הוא לא היה להן סודר לאו ראיה היא למילף מינה דאין טובת הנאה נקנית ומה גם דאיתיה בעל כרחה אי עומדת בצד ביתה ובצד חצרה אין אי לא לא מתנה בחליפין ועל גבי קרקע דשפיר איכא למימר מטלטלי אגב קרקעי הקנה דמדעתיה לא כל שכן אלא אמר רב אשי להן. ודקשיא לך לקנינהו בחליפין:

חלרו קונה לו לפי שהמטלטלין אין קונין אלא או במשיכה או

חלרו מקנה לו: נחון לעקיבה. גבאי היה ואומה שנה שנת

להן. ודקשיא לך לקנינהו בחליפין: מסנום. של כהונה ולויה ומעשר עני: נסינה כסיבא בהו. כדכתיב (דברים כו) ונתתה ללוי זה מעשר ראשון לגר ליתום ולאלמנה זה מעשר עני לפיכך אסור להקנותן בסודר דדרך מקח הוא שזה נותן לו כליו מחתיהן ונראה זה כמוכרן לו: נסינה אלימסא היא. מותר להקנות מתנות כהונה על גבי קרקע: רב פפא אמר. לעולם בחורת חלר קנאו ואפילו הכי לא תקשי לעולא דהא דלא בעינן הכא עומד בלד השדה משום דדעת אחרת מקנה אותן שרבן גמליאל הקנה להן מטלטלין שהיו לו בחצר שלהן ולא מהפקירא קנו ונוחה מתנה זו לקנות ואע"ג דאין עומד בלד השדה: והוא שרן אחריהן. הלבי מהלך והגוזלות מדדין ומתניתין דקתני זכתה לו שדהו כגון שהיה יכול לרוץ אחריהן ומגיען קודם שילאו משדהו: ה"ג ובעי ר' ירמיה במסנה היאך. אם היו לבי וגוזלות של אדם אחד והם בתוך

שדה חבירו ונותנן בעליהן לבעל שדה במתנה היאך הדין מי בעינן והוא שרץ אחריהן ומגיען ואי לא לא קני ומצי נותן למיהדר ביה או לא: **קבלה מיניה רבי אבא**. להך בעיא מרבי ירמיה דשפיר דק שיש חילוק בין מתנה להפקר ובמתנה אע"פ כו': **ואמר עולא**. במסכת גיטין (דף שו:) גבי הזורק גט לאשתו בתוך ביתה או בתוך חלרה: שאני גט דאיסיה בעל כרחה. שהוא נותנו לה ולא ניחא לה למגרשה: ולאו קל וחומר הוא. מן הטעם הוה יש לדון דכ"ש לקנין אחר: מה גע. דכי איתה בלד חלרה ולא ניחא לה למקנייה אפילו הכי קנייה לה חלרה אמרינן דאי איתה אין אי לא לא: מ**חנה.** דליתה בע"כ דאי אמרה לא בעינא לא קניא: לא כ"ש. דכי אמרה בעינא לריכא שתהא בלד חלרה: אלא אמר רב אשי. לא חחלי טעמא משום דאיתה בעל כרחה אלא גבי מחנה היינו טעמא דלא בעיקן עומד אללה דכיון דמידה אחרבאי לא גרעה משלוחה להיטיב לה ואילו שלוחה שקיבל לה מחנה מי לא קני לה ואפילו אין עומדת בלדו חלרה נמי לא שנא הלכך גבי ממנה דוכות הוא לה אנן סהדי דניחא לה שתהא שלוחה וקנייא לה כשליח אבל גבי גט דחוב הוא לה לא ניחא לה שתהא שלוחה הלכך כי עומדת בלדה על כרחה ידה היא וידה קניא גבי גט על כרחה ואי לא לאו ידה הוא ולא שלוחה הוא. טעמא דיש חילוק בין גט למתנה ואף על גב דתרוייהו דעת אחרת מקנה אותן משום דהך חלר אף על גב דאתרבאי משום יד כדאמרן לעיל (דף י:) לא גרעה משליחות דאי נמי לא אתרבאי מונתן בידה הוי נפקא לן חלר משליחות וכי אצטריך לרבויי משום יד משום קטן וקטנה דלחנהו בחורת שליחות אצטריך וכל היכא דאימיה לשליחות איתיה לדין חצר הלכך גבי גט דחוב הוא לה אין חבין כו' כלומר אין אדם יכול לעשות שליח לחוב אדם שלא מדעתו וחצרו נמי לאו בתורת שליחות מלית לאסויי דתחגרש שלא מדעתה הלכך בגט לא תרבייה אלא משום יד ומה ידה דסמוכה לה אף חלירה בסמוכה לה:

 ס' [דה"ב כל], ו) [שייך לע"ל], ו) [וכן ביבמות פו:], ח) [וע"ע מום קדושין כו. ד"ה ומקומו ועיין מום' ערכין ל. בסד"ה כט: ולא ידענאו.

הגהות הב"ח (**ה**) רש"י ד"ה כי אתא וכו" ערים מצורות אשר:

מוסף רש"י

ימקומו מושכר לו. ונתן . לו ר' יהושע פרוטה בשכר המקום ונמצא מטלטלין נקנין עם הקרקע בכסף, והכי מסקנא דהך מילמא במס' מעשר שני (פ"ה מ"ט) ונתקבלו שכר זה מזה, ואע"פ שעדיין לא הופרש קריית שם הוא, שאסור לשהות לחברים דבר שאינו מתוקן, ואפילו אכלו ממנו אין כאן חיוב מיתה משום טבל, ומן המותר יפרים מעשלומיו (קדוווויו רד.). נתון לעקיבא בן יוסף. שנת מעשר עני היתה, ור' עקיבא גבאי עניים היה